

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT
PALVELU 200 TOIMIALAN TUKIPALVELUT
TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

Kaupunki (ulk.+sis.)	TA 2025	Talousarvio- muutokset 2025	Muutettu Ta 2025	TP 2025	Poikkeama
* ei sis. liikelaitoksia					
200 Toimialan tukipalvelut					
- menot	2 790 739	0	2 790 739	2 511 325	279 414
- tulot	277 000	0	277 000	26 528	-250 472
- netto	-2 513 739	0	- 2 513 739	-2 484 797	28 942

Riskianalyysi, toteutuminen:

Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Toiminnan ja talouden seuranta ja sopeuttaminen kuukausittain. Palveluverkkoselvitys kesken ja se saadaan päätöksentekoon keväällä 2026. TE25 uudistuksen toimeenpano käynnissä.
--

Tunnusluvut

	Ta 2025	Tot 31.12.	Tot-%
Henkilötyövuodet	12,5	13,05	104,4
Tilat m ²	40	40	100,0

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Ei merkittäviä poikkeamia. Toimintakatteen toteutumisprosentti 98,8.
--

Tavoite	Toimenpiteet	
Palvelutarpeiden muutosten arviointi.	Perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Työllisyyttä tukevien toimien/resurssien arviointi	Palveluverkkoselvitys valmis maaliskuussa 2026.. Työllisyyttä tukevia palveluja käytössä
Toimialan ICT strategian ajantasaistaminen.	ICT-strategian päivittäminen.	Kesken.
Johtoryhmän työskentelyn kehittäminen.	Johtoryhmän kehittämisohjelman laatiminen. Johtoryhmäkoulutus.	Kehittämisohjelman mukaisesti strategiset johtoryhmät aloitetaan vuonna 2026
Tukipalvelujen henkilöstön osaamisen lisääminen.	Osaamiskoulutuksen toteuttaminen.	Osaamiskartoitus tehty. Koulutusta ei aloitettu.
Joukkoliikenne yhteyksien parantaminen.	Turku-Forssa-Hämeenlinna reitin toteuttaminen ELY-keskuksen kanssa.	Liikennöinti alkoi viikolla 34.
Tukipalveluiden tehostaminen.	Palvelusopimusten uudistaminen.	Sopimus hyväksytty.

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT**PALVELU** 210 PERUSOPETUS**TILIVELVOLLINEN** Varhaiskasvatus- ja perusopetuspäällikkö**210 Perusopetus**

Kaupunki (ulk.+sis.)	TA 2025	Talousarvio- muutokset 2025	Muutettu ta 2025	TP 2025	Poikkeama
* ei sis. liikelaitoksia					
- menot	16 137 597	0	16 137 597	16 645 260	-507 663
- tulot	1 760 000	0	1 760 000	2 012 246	252 246
- netto	-14 377 597	0	-14 377 597	-14 633 015	-255 418

Riskianalyysi, toteutuminen:

Kelpoisia erityisluokanopettajia ei ole onnistuttu rekrytoimaan riittävää määrää.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Palveluverkkoselvitys on valmisteilla. Oppilaiden lähikoulupaikan osoittamisessa on optimoitu ryhmäkoot mahdollisimman tarkasti.

Tunnusluvut

	Ta 2025	Tot 31.12.	Tot-%
Oppilasmäärä	1 272	1 213	95,3
Muiden kuntien oppilasmäärät	50	44	88,0
Henkilötyövuodet	188	181,03	96,3
Tilat m²	14 200	14 200	100,0

**Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta
(myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)**

Ei merkittäviä poikkeamia.

Tavoite	Toimenpiteet	Tot. 31.12.
Kiusaamisen ennaltaehkäisy.	Hyvinvointihaasteen toteuttaminen.	KiVa-koulutoiminta ja kummioppilastoiminta ovat kiusaamista ehkäisevänä toimintana aktiivisesti käytössä.
Perusopetuksen oppilaiden lukutaito- ja kirjoitustaito parantuu. Perusopetuksen oppilaiden liikkumista edistetään.	Digilukuseulan systemaattinen hyödyntäminen. Liikuntavälitunnit. Matalan kynnyksen liikuntakerho.	Digiseulaa hyödynnetään kaikissa yksiköissä. Kirjastoyhteistyötä on lisätty entisestään ja toiminnalle on luotu toimintasuunnitelmaa kulttuurikasvatussuunnitelman päivitystyön yhteydessä. Ulkovälitunneista on pidetty kiinni ja hankittu välituntivälineitä. Matalan kynnyksen liikuntakerhoja on järjestetty Harrastamisen Suomen malli – hankkeen kautta ja syksystä 2025 alkaen kouluilla oli jälleen käytössä myös koulujen kerhorahaa hankkeen kautta. Tällä pystyttiin myös järjestämään matalan kynnyksen kerhoja.
Perusopetuksen oppilaiden koulumotivaatio kasvaa.	Sähköinen poissaolojen seurantaväline käytössä kaikissa yksiköissä.	Analytiikkahankkeen kehitystyön vuoksi poissaolajenseurannan digitaalinen seurantaväline aktivoituu myöhemmin syksyllä. Viestirobo-palvelu Wilmassa on jo käynnissä eli luokanopettaja/luokanvalvoja saa automaattiviestin poissaolojen ylittäessä seurantarajat ja toimii sen jälkeen seutukunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Koulumotivaatiota pyrittiin vahvistamaan kaikkien yksiköiden yhteisellä lukuvuositeemalla, joka tänä lukuvuonna on läsnäolo.
Innovatiiviset oppimisympäristöt kehittyvät.	Osallistutaan OPH:n oppimisympäristöjen kärkihankkeeseen.	Digitutortoiminta on aktiivista ja toimintaa on kehitetty edelleen lisäämällä tutorien ohjausta, jotta toimintamallit saataisiin jalkautettua joka kouluun. Kevään 2025 aikana haettiin kahta valtionavustusta: kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanoa varten tehtiin yhteishakemus kirjaston, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikatoimen kanssa, mutta tähän ei saatu rahoitusta. Lisäksi haettiin kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa hankerahaa, mutta tätäkään ei saatu.

Tavoite	Toimenpiteet	Tot. 31.12.
		Syksystä 2025 alkaen olemme mukana yhdessä tuen puolella – hankkeessa, jossa mukana on yhteensä 16 kuntaa tai kaupunkia. Hankkeen vetäjänä toimii Ruskon kunta ja tavoitteena on tuen uudistuksen mukanaan tuomien lomakkeiden digitalisointi ja henkilöstön perehdyttäminen. Syksyllä 2025 haettiin uimaopetuksen tukemiseen avustusta yhdessä Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kanssa. Rahaa saatiin 25 000 euroa ja hanke käynnistyy keväällä 2026 alkaen.

Tilinpäätös 2025

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

PALVELU 230 VAPAA-AIKAPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja 2.3.2025 asti, Nuoriso- ja vapaa-aikapäälikkö 3.3.2025 alkaen

Kaupunki (ulk.+sis.)	TA 2025	Talousarvio- muutokset 2025	Muutettu ta 2025	TP 2025	Poikkeama
* ei sis. liikelaitoksia					
230 Vapaa-aikapalvelut					
- menot	5 367 506	0	5 367 506	5 308 886	58 620
- tulot	1 084 400	0	1 084 400	1 041 513	-42 887
- netto	-4 283 106	0	-4 283 106	-4 267 374	15 732

Riskianalyysi, toteutuminen:

Vesihelmen peruskorjauksen aikaisia, kuntalaisten korvaavia liikkumismahdollisuuksia, on suunniteltu ja toteutettu syksystä alkaen. Myös mm ikäihmisten uimahallikäynnit (kuljetukset) naapurikuntien uimahalleissa syksyllä. Sisäiset vuokratulot kasvaneet Jäähallien peruskorjausten johdosta. Vesihelmi ei vielä käytössä – peruskorjaus käynnissä, mutta sisäinen vuokra tulee kasvamaan vuonna 2026.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Taksojen ja maksujen kriittinen tarkastelu vielä loppuvuoden aikana. Aktiivista hanketoimintaa jatketaan eli myös vuodelle 2026 on haettu hankerahoitusta.

Tunnusluvut

	Ta 2025	Tot 31.12.	Tot-%
Nuorisopalveluiden käynnit	20 500	22 079	107,7
Kirjastokäynnit	104 000	112 595	138,8
Museokäynnit	11 000	16 859	153
Jäähallin harrastajamäärät (ei katsojat tms.)	27 000	28 355	105
Harjoitushallin harrastajamäärät (ei katsojat tms.)	22 000	23 020	104,6
Feeniksin kävijämäärät illat ja viikonloput	26 000	29 462	113,3
Vesihelmen kokonaiskävijämäärä * sis. kaikki ohjatut ryhmäliikuntatunnit	73 000	80 922	110,9
Henkilötyövuodet	40	39,95	99,9
Tilat m²	21 360	21 360	100,0

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Ei poikkeamia, toimintakate vapaa-aikapalveluiden osalta 99.6%

Tilinpäätös 2025

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 31.12.
TA3 1.6 Maksutulot lisääntyvät 10 % vuoden 2019 toteutuneesta tasosta.	Maksujen ja taksojen tarkistaminen. Some-kampanjan jatkaminen.	Liikuntapalveluiden taksat tarkistettu syksystä. Hintojen nosto laskenut käyttöä.
IN1 1.8 Kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä tuetaan monipuolisesti.	Koulunuoristyön vakiinnuttaminen molemmissa yläkouluissa. Järjestetään matalan kynnyksen Pop up-tapahtumia. Järjestetään tapahtumia yhteistyössä. Forssa liikkeelle hankkeen toteuttaminen. Lukutaitoa ja lukuinnostusta kehitetään systemaattisesti luomalla yhteistyösuunnitelmat kirjaston ja koulun sekä kirjaston ja varhaiskasvatuksen välille.	Koulunuorisotyötä on toteutettu Akvarellissa ja Keskuskoululla. Molemmissa kouluissa on ollut 1-2 pv/ vko 3 nuorisotyöntekijän resurssi viikossa. Kevään aikana liikennöi yhteistyössä Aseman lasten kanssa Wauto, jolla jalkauduttiin Forssassa ja Tammelan alueella. Nuorisopalveluissa järjestettiin seudullisena yhteistyönä mm. Päättarit ja pienempiä tapahtumia sekä oltiin mukana useissa muissa tapahtumissa. Kesän aikana etsivä nuorisotyö järjesti Pop up-Hengaamon kerran viikossa. Nuorisopalvelut ovat olleet mukana Kehräämön perheiden lauantai –tapahtumaa järjestämässä. Vuoden 2025 aloitettiin Forssan nuorisopalveluiden tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on mm. Lisätä nuorisotyötä forssalaisiin peruskouluihin. Vuoden 2026 talousarvioon lisättiin 2 htv nuorisotyöntekijän vakanssia. Liikuntapalveluiden Pop up tapahtumina järjestetty kehonkoostumusmittauskertoja 2 kpl ja tilat tutuksi tapahtumia 2 kpl. Forssan liikkeelle hanke on toteutunut hienosti hankkeen tavoitteiden mukaan. Syksyn 2025 aikana on palkattu hanketyöntekijä. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys on tehty, ja kulttuurikoordinaattorin ja kulttuurikumppanuuden toiminta aloitettu.
IN1 1.8 Kuntalaisten aktivoiminen Vesihelmen peruskorjauksen aikana.	Retkiä eri uimahalleihin. Uusia liikuntaryhmiä kuntalaisten aktivoimiseksi.	Uintiretket Somerolle toteutuneet syksyn aikana. Uusia liikuntaryhmiä perustettu syksyllä 9 kpl.
IN3 1.1 Forssan tekstiilihistorian esille tuominen.	Tekstiilikokoelmaan perustuvan tietokirjan julkaiseminen. Forssa Textile Week -tapahtuman vakiinnuttaminen.	Forssan museo ja Kuosikeskus toivat tekstiilihistoriaa esiin museon näyttelyissä, opastuksissa, digitaalisissa kanavissa sekä julkaisemalla Siveltimenä heinänkorsi -kirjan Kolmas Forssa Textile Week –festivaali järjestettiin 21-24.8.2025. Pop-up-myymälät, näyttelyt ja keskustelut sijoituivat museoihin sekä 9 kohteeseen museon ulkopuolella. Tapahtumassa laskettiin 4099 käyntiä ja yhteistyökumppaneita oli noin 70. Kolmen peräkkäisen pilottivuoden jälkeen tapahtumaa aletaan järjestää joka toinen vuosi.

Tilinpäätös 2025

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT
PALVELU 240 TAIDE- JA KOULUTUSKESKUS ELLI
TILIVELVOLLINEN Rehtori

Kaupunki (ulk.+sis.)	TA 2025	Talousarvio- muutokset 2025	Muutettu ta 2025	TP 2025	Poikkeama
* ei sis. liikelaitoksia					
240 Taide- ja koulutuskeskus Elli					
- menot	5 570 623	0	5 570 623	5 655 375	-84 752
- tulot	1 223 190	0	1 223 190	988 129	-235 061
- netto	-4 347 433	0	-4 347 433	-4 667 246	-319 813

Riskianalyysi, toteutuminen:

Mahdollinen oppilaskato eri oppilaitoksissa ei ole toteutunut.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Opiskelijamäärät on saatu pidettyä hyvällä tasolla, mikä näkyy hyvänä kurssimaksutuottona ja talousarvion ulkopuolella hyvänä valtionosuuksien tulona.

Tunnusluvut

	Ta 2025	Tot 31.12.	Tot-%
Kansalaisopiston opiskelijamäärä	1 800	1 647	91,5
Kuvataidekoulun opiskelijamäärä	350	316	90,2
Lukion opiskelijamäärä	450	437	97,1
Musiikkiopiston opiskelijamäärä	430	462	107,4
Kansalaisopiston taiteen perusopetustunnit	800	598	74,7
Kansalaisopiston opetustunnit yhteensä	4 500	4 434	98,5
Lukion opetustunnit	17 700	17 723	100,1
Musiikkiopiston opetustunnit (sis. myös avoimen opetuksen)	13 730	12 989	94,6
Kuvataidekoulun opetustunnit	2 550	2 334	91,5
Henkilötyövuodet	59	58,43.	99,03.
Tilat m²	8 428	8 428	100,0

Tilinpäätös 2025

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Tulotavoite ei toteutunut, suurin alitus yhteistoimintakorvausten eli sopimuskuntien maksujen määrässä (alitus 141 000e). Myös hankerahoja saatiin aiempaa vuosia vähemmän (toteuma 90 000e, ta 314 000e). Tilinpäätöksessä ei näy huomattavan suuri valtionosuus (vos 4,52 miljoonaa euroa, Ellin kate 4,66 miljoonaa euroa, eli Ellin nettokulu v. 2025 oli alle 200 000 euroa).

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne 31.12.
TA3.1.2. Taide- ja koulutuskeskus Elli pystyy organisaatioiden laajalla yhteistyöllä tuottamaan monipuolisia ja laadukkaita palveluita.	Ellissä toteutetaan oppilaitosten yhteistyönä monialaisia opintojaksoja.	Opintotarjonta on ollut laajaa ja monipuolista. Mm. lukiolaiset ovat voineet valita muiden oppilaitosten kursseja. Kuvataidekoulu on aloittanut OPHn rahoituksella etäkurssien toteuttamisen suunnittelun.
IN1.1.3 Elli järjestää tilaisuuksia ja tarjoaa monipuolisia koulutusmahdollisuuksia, jotka parantavat elämänlaatua.	Koulutustilaisuuksia, teemapäiviä koko seutukunnan asukkaille.	Elli toteutti monia avoimia tapahtumia, mm. teatteriesityksiä, konsertteja, luentoja. Forssatv tuotti monipuolisia lähetyksiä.
EKO1.1.1. Ellissä laaditaan kestävä kehityksen strategia.	Järjestetään strategian toteuttamiseen liittyviä koulutuksia ja laaditaan strategia, joka johtaa käytännön toimiin.	Lukion sertifikaatti on hyväksytty ja toiminta on aloitettu. Wahren-opiston sertifikaatin hakemusprosessi on aloitettu.

TOIMIALA

20 SIVISTYSPALVELUT

PALVELU

250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT

TILIVELVOLLINEN

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspäällikkö

Kaupunki (ulk+sis) *ei sis. liikelaitoksia	TA 2025	Talous- arvio- muutokset 2025	Muutettu ta 2025	TP 2025	Poikkeama
250 Varhaiskasvatuksen palvelut					
- menot	9 314 275	0	9 314 275	9 071 781	242 494
- tulot	416 000	0	416 000	440 520	24 520
- netto	-8 898 275	0	-8 898 275	-8 631 261	267 014

Riskianalyysi, toteutuminen:

Talousarvioon arvioitu riski pätevien varhaiskasvatuksen sosionomien, opettajien sekä erityisopettajien saatavuuden osalta on toteutunut.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Henkilöstön kouluttautumiseen on haettu yhteistyökumppaneita ammattikorkeakouluista ja yliopistoista. Laurean ammattikorkeakoulun kanssa käynnistyi sosionomien monimuotokoulutus syksyllä 2025 alkaen Jotpa-rahoituksella. Samaisella rahoituksella opiskelee myös yksi lastenhoitaja varhaiskasvatuksen opettajaksi Jyväskylän yliopistossa.

Tunnusluvut

	Ta 2025	Tot 31.12.	Tot-%
0-6 -vuotiaiden ikäluokka (lkm)	662	667	100,8
1-6 -vuotiaiden osallistumisaste	89	85	95,5
varhaiskasvatukseen ja esi- opetukseen (%)			
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä			
1-2 -vuotiaat	116	97	83,6
3-5 -vuotiaat	284	289	101,8
esioppilaat	112	112	100,0
Henkilöstö nimikkeittäin (lkm)			
varhaiskasvatuksen opettajat	35	31	88,6
varhaiskasvatuksen sosionomit	6	5,5	91,7
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, (joista 3 kiertävää sijaista)	60	60,5	100,8
varhaiskasvatuksen erityisopett.	5	5	100,0
muut (pk-johtajat, pphoitajat, vto:t, pk-työntekijät, palv.koord.hanke- työntekijät, vk-päällikkö)	36	39	108,3
Henkilötyövuodet	145	141	97,2
Tilat m ²	10 988	10 988	100,0

*) vuonna 2024, 2025 ja 2026 syntyneiden ikäluokat on arvioitu 90 k:si

**) esiopetuksen lukuvuosi päättynyt 31.5.; toukokuun viimeisenä päivänä esioppilaiden lukumäärä ollut 123

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta

Varhaiskasvatuksen myyntituotot (talousarvio 50 000 euroa) jäivät arvioitua pienemmiksi (16 000 €). Tämä johtuu vieraspaikkakuntalaisten vähäisestä määrästä Forssassa.

Tavoite	Toimenpiteet	Tot. 31.12.
Alle kouluikäisten kielenkehityksen tukeminen.	Suunnitellaan suomen kielen pienryhmätoimintojen toteutus jokaiseen päiväkotiin. Aloitetaan toimintavuonna 2025–2026 ko. pienryhmätoiminta kaikissa päiväkodeissa (mukana perhepäivähoito).	Lapsille on kehitetty Roihus-tuokiot hyödyntäen Kipinäkeskuksen materiaaleja.
Henkilöstön osaamispääoman kasvattaminen moninaisten perheiden kohtaamisessa.	Valmistellaan päiväkoteihin ja perhepäiväkoteihin arjen tueksi käytännönläheiset perehdyttämis- / koulutuskokonaisuudet ei-suomen kieltä -äidinkielenään puhuvien lasten ja perheiden kohtaamiseen.	4.2.2025 järjestettiin yhteistyössä seutukuntien kanssa moninaisuus, osallisuus ja inklusio-koulutus, johon osallistui jokaisen päiväkodin jokaisesta ryhmästä 1 henkilö. Yhdessä osiossa käsiteltiin eri kieli- ja kulttuuritaustaisten perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Koulutuksesta saatiin työkaluja ja materiaalia. Varhaiskasvatuksen sosionomit ovat tehneet kaikkien yksikköjen käyttöön perehdytyslomakkeen sekä vinkkilistan maahanmuuttajaperheen kohtaamiseen.

